

LÀM THỂ NÀO ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NGƯỜI TỐT CHÂN THẬT ĐÚNG NHƯ PHÁP

TẬP 25

Xin chào các vị bằng hữu, chào mọi người!

Hôm qua chúng ta đã nói đến trong thứ tự của việc học tập, mấu chốt quan trọng thứ ba là “thận tư”. Trong mối quan hệ ngũ luân, chúng ta làm thế nào để được viên mãn, để lợi ích cho những người thân hữu bên cạnh chúng ta. Lúc này thường cách làm của chúng ta đều phải nên suy nghĩ một cách cẩn thận, cẩn thận mà đánh giá. Cho nên ngày hôm qua, sau cùng nói đến việc một người phụ nữ vì sức khỏe của chồng mình, mong muốn anh ăn ít thịt. Ít ăn thịt thì có lợi đối với sức khỏe của mình. Hôm qua, chúng ta cũng đã nói các loại thịt thì tính axit quá nhiều, mà thể chất mang tính axit là nguồn căn của các loại bệnh mãn tính. Nhưng cũng không nên quá nóng vội hấp tấp, “*dục tốc tất bất đạt*”, vì vậy trước khi muốn thay đổi người khác, bản thân trước tiên phải ổn định trở lại. Tâm của bạn có thể định thì bạn mới có thể xoay chuyển hoàn cảnh, bạn mới không bị hoàn cảnh chuyển. Cho nên bất kỳ sự việc gì, muốn thành tựu thì nhẫn nại là vô cùng quan trọng.

“*Nhất thiết pháp đắc thành ư nhẫn*”. Lúc trước, chúng ta đã đề cập đến chữ “nhẫn” này. Phải có thể nhẫn đến mức độ nào vậy? Xem cách hội ý của chữ “nhẫn” này thì thấy phía trên có một con dao, phía dưới là trái tim; gắn lên quả tim của mình rồi thì bạn có thể “*như như bất động*”, có thể chịu đựng được sự khảo nghiệm như vậy. Chúng tôi cũng đã nói, con dao này thật sự không phải là lấy con dao để lên cổ của bạn, mà khi chúng ta có ý tốt mà bị người ta tát cho một gáo nước lạnh, bị người ta mĩa mai châm chọc, bạn vẫn không quên được dự tính ban đầu của mình, không quên cái tâm muốn tốt cho họ. Có thể nhẫn nhịn được sự sỉ nhục, ức hiếp, tiến tới thức tỉnh tâm hổ thẹn của họ, thức tỉnh lương tri của họ. Cho nên, đích thực là cần phải có công phu nhẫn nại. Mà công phu nhẫn nại này khi nào thì bắt đầu luyện vậy? Thời thời khắc khắc, khi nói chuyện tiếp xúc qua lại với người khác phải thường quán chiếu xem tính khí nóng nảy của mình có nổi lên hay không, ngạo mạn có nổi lên hay không, mất kiên nhẫn có nổi lên hay không. Phải tu sửa từ trong khởi tâm động niệm, đây mới là phương pháp tu học tốt nhất. Không chỉ trong mối quan hệ ngũ luân chúng ta cần dùng phương pháp tốt nhất để dẫn dắt cho họ, thậm chí gặp phải người xa lạ chúng ta cũng phải dùng cái tâm chân thành để dẫn dắt người khác.

Tôi nhớ có một lần, ở dưới lầu của trung tâm Hải Khẩu là một cái sân rất rộng, trên sân có một ít giấy, một ít rác, tôi liền cúi xuống nhặt số rác này. Trong số người dân sống ở dưới tầng này có một cô bé nhìn thấy tôi nhặt rác như vậy thì cứ đưa mắt nhìn tôi. Lúc này thì các vị sẽ làm thế nào? Cô bé cũng không giúp bạn, cứ chằm chằm nhìn bạn làm. Chúng tôi tâm bình khí hòa. Lúc đó, tôi vừa nhặt vừa để ý ánh mắt của cô bé. Xem ra, cô bé nhìn tôi cũng rất chăm chú. Tôi nói với cô bé: “*Em gái à! Em có thể giúp anh nhặt số rác ở đằng đó hay không?*”. Đúng lúc rác cũng nằm ở

ngay chân của cô bé. Có thể thấy được cô bé có thói quen này hay không? Cô bé không có thói quen này. Kết quả là cô bé nhặt lên. Dù nhặt lên nhưng cô bé vẫn cứ cố nhìn tôi. Kỳ thực, trẻ nhỏ đều rất chú ý đến cách nhìn của ai đối với chúng? Là người lớn. Cho nên, nếu bạn khẳng định chúng ở đâu thì chúng sẽ đi về hướng đó. Người làm cha mẹ người khác, làm trưởng bối của người khác, đối với nguyên tắc làm người xử sự càng rõ ràng thì bạn liền có thể dẫn dắt con cái đi về phương hướng này. Khi cô bé nhặt lên và cứ nhìn tôi, tôi liền mỉm cười với cô bé. Tôi nói: *“Cảm ơn em đã giúp anh! Bên cạnh cũng còn nữa, vậy có thể tiếp tục giúp anh được không?”*. Cô bé liền nhặt, bắt tay vào làm. Trong quá trình cô bé đi nhặt, sau khi nhặt đầy một túi rác liền đi về phía nhà của mình, đi vào rồi lại đi ra và cầm theo một túi đựng rác khác. Kết quả, đã nhặt đến túi thứ tư. Tôi thấy cô bé chuẩn bị đi vào nhà tiếp, tôi liền nói: *“Được rồi! Hôm nay làm đến đây là được rồi”*. Vì đã nhặt rác đến tận đường lộ bên ngoài sân rồi, cho nên tôi nói: *“Được rồi! Hôm nay chỉ đến đây là được rồi”*. Nhìn thấy cô bé với bộ dạng muốn ngưng mà ngưng không được. Khi cô bé gia nhập thì đội ngũ của chúng tôi liền hùng hậu (tôi có dắt theo một bé trai trong trung tâm đi nhặt rác) nên nhặt được bốn - năm túi. Sau khi đi lên lầu, vì muốn kịp thời công nhận khẳng định, chúng tôi lập tức giao phó cho bé trai đem một hộp nho khô của Tân Cương xuống lầu cho cô bé (trẻ con với nhau rất dễ kết giao, dễ xây dựng tình hữu nghị).

Cho nên, chúng ta dẫn dắt người lạ cũng vậy, dẫn dắt những người hành thiện ở bên cạnh chúng ta cũng vậy, phải có thể khéo dẫn dắt từng bước một, không thể quá hấp tấp vội vàng. Bởi vì con người đều có lòng hiếu thiện - hiếu đức, mà muốn dẫn phát tâm hiếu thiện - hiếu đức của họ thì tuyệt đối không thể ra lệnh đối với họ được. Bạn phải làm cho họ xem, bạn phải diễn cho họ xem. Họ sau khi xem xong rồi thì tâm sanh hoan hỷ, tự họ sẽ đi làm. Cho nên, rất nhiều giáo viên của chúng tôi đều phải viết một quyển sách. Là sách gì vậy? Gọi là: *“Nhặt rác có thể tu thân - tế gia - trị quốc - bình thiên hạ”*. Trong mấy tháng chúng tôi nhặt rác, chỉ tính chuyện về việc nhặt rác cũng đã có gần mười câu chuyện.

Tôi còn nhớ, khi tôi đến Bắc Kinh diễn giảng xong thì đi thăm Trường Thành một ngày. Trường Thành là một trong những di sản văn hóa quan trọng nhất của Trung Hoa, nơi này có nhiều người trên thế giới đến tham quan. Khi nơi này tấp lộn như vậy không những chúng ta đã không thúc đẩy được sự tôn nghiêm văn hóa mà còn làm mất mặt người Trung Hoa trong mắt bạn bè thế giới. Nhìn thấy một nhóm giáo viên chúng tôi ở đó đi nhặt rác (bởi vì hai bên đường đều là rác), thế là sau khi tôi nhặt được một ít rác, đột nhiên vị giáo viên bên cạnh tôi liền nói: *“Vừa rồi khi anh nhặt rác thì có một người nước ngoài hướng ống kính về phía anh chụp hình”*. Vì sao vậy? Được chụp hình là đáng mừng mà cũng đáng thương! Họ vì sao lại chụp lại cảnh này? Bởi vì họ nghĩ rằng, dường như sự việc như vậy ở đất nước Trung Quốc rất hiếm gặp được. Cho nên, việc nhặt rác có thể giúp làm đẹp mặt tổ tiên, có thể thức tỉnh được lương tri của rất nhiều người.

Một lần, bốn người chúng tôi đi trên một hành lang. Trên hành lang này có rất nhiều câu chuyện đều có liên quan đến việc nhặt rác. Tôi cùng thầy Lý đi phía trước, đi

phía sau là hai vị nữ giáo viên. Hai người chúng tôi nói: “Đàn ông thì phải làm trước”, liền nhặt rất nhiều rác ở phía trước. Việc nhặt rác này đúng lúc tan học, rất nhiều học sinh trung học ulla ra như ong vỡ tổ. Trên tay các em cầm là những gì? Một tay cầm đồ ăn, một tay cầm ly trà sữa trân châu, vừa đi vừa ăn, vừa đi vừa vớt rác. Đúng lúc khi chúng tôi đang nhặt rác, đột nhiên phía đối diện có bốn - năm em học sinh trung học đi tới. Kết quả sau khi nhìn thấy chúng tôi nhặt rác thì các em đó dừng lại, sau đó chúng tôi nói: “*Thật hiếm thấy, thật hiếm có!*”. Chúng tôi ở đó và cảm thấy sự việc này thật hiếm thấy, cảm thấy việc này rất hiếm có, rất khó gặp. Khi đó, hai vị giáo viên nữ ở phía sau liền đi đến trước mặt và nói với chúng tôi: “*Các em cảm thấy hiếm gặp, giả như nếu các em cùng nhau làm, cùng nhau nhặt thì sẽ không còn hiếm có, khó gặp nữa rồi*”. Các em học sinh trung học này nghe xong cũng cảm nhận được có chỗ ngộ, gật gật đầu nói: “*Đúng vậy, đúng vậy!*”, đột nhiên chúng cũng liền cúi đầu xuống và nhặt lên cái đầu lọc thuốc lá. Cho nên, khi chúng ta chân thật muốn được “*lợi sanh hành đạo*”, trong vô hình trung đã thức tỉnh được lương tri của rất nhiều người, thức tỉnh rất nhiều người có thiện tâm.

Tôi còn nhớ, có một lần đi leo núi Nam Sơn ở Thẩm Quyến. Chân thật là rác rất nhiều, chúng tôi cứ thế một đường mà nhặt về phía trước. Khi muốn quay xuống núi, đột nhiên người bên cạnh tôi liền nói: “*Người như vậy là người tốt!*”. Khi chúng tôi làm như vậy, chúng tôi không dám nói có thể khiến cho lần sau họ đi đến đây nhặt rác, nhưng tôi xác định những người nhìn thấy chúng tôi nhặt rác này, lần tới khi họ vớt rác, trong khoảnh khắc đó chắc họ sẽ không vớt rác xuống, mà họ sẽ đột nhiên cầm trở lại. Bởi vì họ sẽ không nhẫn tâm thấy người ta đi lượm còn mình thì lại vớt.

Có một đứa trẻ năm tuổi tại Hải Khẩu, một lần cùng cha đi chơi, khi ăn hết đồ ăn vặt thì còn dư lại một que tre. Đứa trẻ đó đưa tay lên định vớt thì lập tức thu trở lại, rồi đứng một mình ở đó cười. Cha cậu bé quan sát thấy việc đó liền hỏi cậu bé: “*Con đang cười cái gì?*”. Đứa trẻ đó rất ngại ngùng không dám nói. Tiếp đến người cha nói với em: “*Con nói cho cha nghe thử xem*”. Đứa trẻ đó mới nói: “*Con vừa giờ tay ra thì đột nhiên nhớ lại thầy Thái nói không được vớt rác lung tung, cho nên lập tức giật tay trở lại, cảm thấy thật ngại ngùng*”. Cho nên, chân thật chúng ta khuyên người khác: “*Đừng vì chuyện thiện nhỏ mà không làm, đừng vì việc ác nhỏ mà làm*”. Khi rất nhiều chuyện sai lầm mà người làm thầy, người làm cha mẹ lại đều nói: “*Không có gì, không sao đâu*”, “*đến trễ không sao đâu*”, “*vứt miếng rác không sao đâu*”, tích tiểu ác sẽ thành đại ác. Cho nên phải “*thận tư, thận tư*”. Có thể thành tựu đức hạnh cho trẻ thì tuyệt đối đều là từ việc thiện nhỏ mà làm, từ việc ác nhỏ mà thay đổi, đây mới là phương pháp chính xác. Cho nên, “*đừng vì việc thiện nhỏ mà không làm*”. Từ trong cuộc sống của chúng ta, những việc nhỏ nhặt vụn vặt đều phải làm tấm gương cho trẻ nhỏ, thậm chí là làm tấm gương cho công nhân viên. Từ những điều nhỏ nhặt đó khiến cho những người bên cạnh đề khởi được cái tâm “*hiếu thiện - hiếu đức*” này.

Tôi ở Thẩm Quyến gặp được một vị trưởng giả đã bảy mươi tuổi. Vào lúc đó, tôi đi thúc đẩy văn hóa truyền thống khoảng được hơn bốn tháng, vẫn còn non trẻ lắm. Đúng lúc tôi đang diễn giảng ở Thẩm Quyến, cũng xác nhận rằng con người với

nhau là một loại duyên phận. Lần trước, thầy giáo Lý Truyền Quân của chúng ta, vị trưởng giả này và chúng tôi trong cùng một ngày quen biết nhau. Vào hôm đó, tôi ở Thảm Quyển luân phiên diễn giảng tiết cuối cùng trong tám tiết, thầy Lý này thì giảng ở tiết thứ bảy. Bởi vì đúng lúc khu Long Cảnh mời thầy ấy đến làm người bình phẩm. Thư pháp của thầy viết rất đẹp. Thầy trong thời gian mấy năm tham gia cuộc thi (năm năm tổ chức một lần), liên tục được giải. Trong mười năm tổ chức hai lần thì thầy cũng hai lần được giải, cho nên lão sư của thầy ấy đã nói: *“Tất cả những người trong giới thư pháp cho dù tập thêm thành tích mười năm nữa cũng không thể vượt qua được thầy”*. Mà lời giáo giới lão sư đã dạy cho thầy đó là: *“Chỉ cần con không có đức hạnh là ta đã hại con”*. Cho nên, thầy ấy vẫn luôn cẩn thận ghi nhớ lời nhắc nhở này của thầy mình, làm một người vô cùng khiêm cung, dạy học trò cũng rất tận tâm tận lực, rất nhiều đều dạy học không công, cho nên hiện tại thầy cũng không dư dả gì. Thầy và tôi gặp nhau cũng là duyên phận vô cùng đặc biệt. Bởi vì tiết giảng thứ bảy là của thầy, nhưng do thầy đảm nhiệm vai trò bình phẩm, kết quả nhìn thấy rất nhiều thư pháp nhất định không phải của trẻ nhỏ viết, mà là có người viết thay. Sau khi thầy xem xong cảm thấy việc này không phải là việc bình thường, phải có trách nhiệm làm cho tốt việc này, cho nên thầy lập tức đi tìm Ban tổ chức nói với họ những bài này tuyệt đối là có người viết thay. Nếu như vấn đề này cho qua thì giới thư pháp đều là giả. Cho nên, thầy nói chỉ cần là viết thay thì hết thầy đều không chấp nhận. Bởi vì thầy có quyết tâm như vậy, cho nên hôm đó làm xong rất trễ. Kết quả, khi vội vàng chạy đến Thảm Quyển thì chúng tôi đã kết thúc rồi. Đến hôm sau là tiết thứ tám, thầy cũng vẫn rất vất vả, rất bận rộn, cho nên trên đường đi thầy luôn cầu nguyện, hy vọng hôm nay có thể kịp thời đến buổi giảng. Thầy nói xe của thầy vượt qua rất nhiều xe, cứ mười lăm phút thay một chiếc (thay đổi bốn chiếc), cho nên chỉ một tiếng đồng hồ thì thầy đã đến nơi. Kết quả, khi đến kịp thì ba người chúng tôi mới gặp đã thân.

Đến hôm sau, chúng tôi cùng nhau đi leo núi. Mà vị thầy Lý Truyền Quân này buổi tối hôm đó không về nhà, ở cùng với tôi. Hai người chúng tôi vừa gặp như đã thân, đương nhiên không phải như vừa gặp đã yêu. Thầy và tôi gặp nhau nói chuyện được một chút thì tôi đã rất cảm động. Thầy nói: *“Tôi hiện tại thư pháp có thể không cần viết nữa, nhưng học vấn Thánh Hiền thì không thể không học. Tôi có thể buông bỏ danh văn lợi dưỡng về thư pháp, nhất định phải nâng cao sự tu dưỡng của chính mình, bởi vì trình độ nghệ thuật của tôi nếu muốn có thể tiến thêm một bậc thì duy chỉ có nâng cao tâm tánh của tôi lên một bậc”*. Khi tôi đem những quyển sách về giáo dục đạo đức tặng cho thầy (bên trong có hơn 700 câu chuyện hành trì mẫu mực của Thánh Hiền nhân), thầy liền quỳ hai đầu gối xuống đất khiến tôi giật cả mình. Tôi nói: *“Thầy đừng làm vậy”*. Thầy ấy nói: *“Sách như vậy thì phải tiếp nhận một cách chí thành cung kính chứ”*.

Hôm sau, tôi cùng vị lão trưởng giả và thầy Lý Truyền Quân cùng đi leo núi Nam sơn. Trong khi leo lên núi thì thầy Lý đích thân chấp bút hướng dẫn cho chúng tôi. Thầy nói: *“Thư pháp có hai động tác. Lúc nào đó thì cần phải nhắc lên, lúc nào đó thì cần phải ấn xuống, máu chốt là ở ấn và thả”*. Kỳ thực đạo lý chí thâm cũng là đạo lý chí đơn giản. Mà lúc nào thì nên nâng lên, lúc nào cần phải bỏ xuống cũng

giống như đạo lý làm người trong cuộc đời, nếu lấy lên được thì phải bỏ xuống được. Cho nên, bất kỳ nghệ năng nào thì cũng đều nâng cao tâm tánh tu dưỡng. Tâm không định xuống được thì thư pháp tuyệt đối không thể viết tốt được, tâm mà không tịnh lại được thì sự việc sẽ không làm tốt được. Đó là lý do vì sao người xưa lại dùng những nghệ thuật này để hun đúc tánh tình của họ. Đạo lý ở trong đó bạn nhất định phải hỏi cho đúng người, phải hỏi người đã thật sự khế nhập cảnh giới thì bạn sẽ rất có thu hoạch.

Ngày hôm đó, chúng tôi cũng tiếp tục nhặt rác hai bên đường. Kết quả, vị trưởng giả bảy mươi tuổi này nhìn thấy rất hoan hỷ, cũng tùy hỷ công đức đối với chúng tôi, liền chung tay góp sức. Ông nhặt rất hăng hái, đều vượt lên trước chúng tôi. Có một việc mà tôi nhìn thấy rất cảm động. Vị trưởng giả này nhìn thấy một chiếc giày, chỉ nhìn thấy được đế giày, phần còn lại đều đã bị chôn vùi dưới đất, thế là ông đã kéo nó lên. Khi tôi nhìn thấy chiếc giày được kéo lên, cảm động đến sắp rơi nước mắt. Ông luôn làm tấm gương cho chúng tôi xem. Khi nghe một điều thiện thì liền ghi lòng tạc dạ, để trong lòng làm cho thật triệt để. Chúng tôi đều thấy mình không bằng ông. Sau đó, khi vượt qua nơi chúng tôi đậu xe, ông cụ vẫn tiếp tục đi về phía trước, tiếp tục nhặt ra đến đường lộ lớn rồi đứng đó đợi chúng tôi. Chúng tôi thông thả cho xe chạy đến đón ông lên xe. Cho nên, hành thiện phải triệt để. Chúng tôi nhìn thấy vị trưởng giả này đã làm tấm gương tốt nhất cho chúng tôi. Đích thực một người có thể nâng cao sự tu dưỡng, có thể lợi ích người khác, lợi ích xã hội, tuyệt đối không phải làm chuyện xa vời, mà bắt đầu làm từ những việc thiện hạnh nhỏ. Cho nên: *“Làm việc phải tuần tự từ thấp lên cao, từ gần đến xa”*, nhất định phải từ nơi thấp, từ nơi gần mà bắt đầu, từng bước từng bước một mà đi. Việc này đáng để chúng ta “thận tu”.

Nâng cao sự tu dưỡng như thế nào, giáo dục trẻ nhỏ như thế nào, làm sao để dẫn dắt những người bên cạnh? Bạn từ việc tu thân, từ chính mình mà làm.

Vừa nói đến vấn đề thư pháp, **vấn đề nghệ thuật chúng ta cũng phải “thận tu”**. Hiện tại, phụ huynh bắt con cái nhồi nhét rất nhiều thứ, xin hỏi hiệu quả như thế nào? Hiện tại, rất nhiều phụ huynh làm việc gì cũng đều không có “thận tu”, đều không có suy nghĩ kỹ càng, dường như đều làm một sự bàn giao. Cha mẹ người khác đã làm rồi, ta cũng đã làm rồi, tôi đã bàn giao rồi, thế là chúng ta đã dạy ra một thế hệ con cháu làm việc đều là sự bàn giao của bạn. Con đi học đều là vì cha mẹ mà đi học, *“con làm việc này”*, *“đã làm rồi”*, nhưng mà chúng lại không có suy nghĩ mình làm rồi kết quả có tốt hay không, có đạt được mục tiêu hay không. Rất nhiều phụ huynh đã dùng tiền bạc để làm công việc bàn giao, cho nên con trẻ cũng sẽ luôn bằng mặt mà không bằng lòng. Cho nên, vấn đề không nằm ở trẻ nhỏ, mà vấn đề nằm ở người lớn chúng ta. Trong một thời gian ngắn mà bắt chúng học nhiều như vậy, không những bạn đã tiêu tốn một đồng tiền, mà hiệu quả tuyệt đối không được tốt. Bởi vì *“học chi đạo”*, đạo lý của việc học tập quý ở chuyên chú. Sau khi có định tánh thì chúng mới có thể nâng cao cảnh giới. **Người hiện nay chứng ngại lớn nhất của việc học tập là đã học tập, tham học quá nhiều**. Cho nên “Lê Ký - Học Ký Biên” chuyên môn nghiên cứu thảo luận học tập, trong đó có nói: *“Tập thí nhi*

bất tôn tắc hoại loạn nhi bất tu”. Bạn cho chúng học tập, cho chúng học rất nhiều thứ thì tâm của chúng sẽ tán loạn. Tâm tán loạn rồi thì làm sao có thể thâm nhập một môn học vấn và kỹ năng nghệ thuật chứ? Cho nên trẻ con hiện tại học tập nhiều như vậy đến sau cùng lại hận cha mẹ, thật sự không thích cách cha mẹ sắp xếp từng li từng tí cho chúng. Ngay cả tâm cũng không hoan hỷ, cũng đều có oán hận, chúng sẽ học được tốt các kỹ năng nghệ thuật hay không? Không Tử nói: *“Hảo chi giả bất như lạc chi giả”*. Chúng mà hoan hỷ làm những việc này thì bạn dù không hỏi thúc chúng cũng sẽ tự tiếp tục thâm nhập. Cũng giống như chúng ta chân thật đã hiểu rõ chỗ tốt đẹp của học vấn đối với bản thân thì cần gì đến cha mẹ, thầy cô ở bên cạnh đốc thúc đâu chứ? Không thể như vậy. Cho nên khi chúng có sự chuyên chú, khi chúng có thể thể hội được sự trưởng thành của bản thân, sự đột phá của bản thân, sự hoan hỷ của chúng sẽ khởi lên. Kỳ thực, vẫn phải dừng mãnh tinh tấn học tập thì mới có thể không ngừng nâng cao năng lực của chính mình.

Chúng ta có nói đến Thái Đầu trong thư pháp là lão tiên sinh Khải Công. Hiện tại ông khoảng bảy mươi mà vẫn còn đang làm một công việc xem là rất ngốc, đó là tô chữ. Ông đem những chữ thư pháp rất nổi tiếng ra để ở phía dưới, dùng tấm kiếng cách ly và bắt đầu tô lại. Sợ rằng bản thân vẫn còn có một chút ý của riêng mình sẽ không có cách nào để khế nhập bút pháp của những vị cao nhân Vương Hy Chi, Âu Dương Tuân, cho nên đã buông xả chính mình. Rất nhiều người cầu giáo đều đến nói với ông: *“Tôi mỗi ngày luyện mấy vạn chữ, luyện mà giấy xếp thành từng chồng, rất là nỗ lực”*. Khải Công Lão tiên sinh đã nói với họ: *“Các vị luyện viết chữ mẫu nhiều như vậy, mỗi ngày luyện nhiều loại chữ mẫu khác nhau giống như tập bắn vậy, bắn một vạn phát cũng không trúng một phát nào. Tôi bắn một phát thì trúng một phát, cho nên một phát này còn hiệu quả hơn bạn bắn một vạn phát”*. Cho nên bạn phải định trở lại, không nên tham nhiều, không nên học tập. Thầy Lý Truyền Quân nói khi tô phỏng theo chữ mẫu, mỗi ngày thầy chỉ học tô một chữ. Người hiện tại muốn nâng cao học vấn, nâng cao tài năng thì nhất định phải đi theo con đường cũ, nếu không thì không thể khế nhập được, bởi vì cách nghĩ riêng của mình nhiều quá rồi. Cho nên, rất nhiều nghệ thuật cao thâm của Trung Hoa hiện tại đang dần sắp bị mất đi. Bởi vì học tập hiện tại đều chú trọng học rất nhiều thứ, thế là không có cách nào khế nhập được những công phu chân thật này. Những trưởng giả thật sự có tâm muốn dẫn dắt mà người trẻ của chúng ta hiện nay thì không chịu được cực khổ. Thế nên, chúng ta đều cảm thấy thật hổ thẹn. Hy vọng các vị, những người có chí hướng với việc kế thừa những vấn đề nghệ thuật này của Trung Hoa phải có thể chịu được khổ.

Chúng tôi nói: *“Chịu đựng được thì khổ một chút thôi, còn không chịu khổ được thì khổ cả một đời”*. Cho nên đích thực là khi chúng ta học ba năm, năm năm thì phải chân thật chịu khổ để học. Thật sự đối với thói quen xấu của chính mình phải *“đuổi cùng giết tận”*, dần dần khi bạn đi đường sẽ cảm thấy bước chân này ngày càng ngày càng nhẹ nhàng, dần dần thể hội được: *“Học nhi thời tập chi, bất diệc duyệt hồ”*, vui sướng lên, pháp hỷ lên. Kỳ thực, việc học chân thật là một niềm vui.

Chúng tôi làm xong khóa trình dài năm ngày này, có một vị giáo viên đến nói với chúng tôi: *“Thầy Thái à! Khóa trình của các vị là đồ dùng để hóa trang tốt nhất”*. Vì sao vậy? Mỗi ngày đi đến học thì mỗi người đều có khí sắc khác nhau. Vốn là gương mặt khắc khổ, sau khi lên lớp học được hai - ba ngày thì tươi cười rạng rỡ, nhìn thấy người khác đều cúi đầu chào chín mươi độ. Nhìn thấy dáng vẻ như vậy thật khiến cho người ta thấy tinh thần thoải mái, sắc mặt đều tươi nhuận, cho nên nói chúng tôi là người trang điểm giỏi nhất. Các vị bằng hữu, đồ trang điểm tốt nhất chính là nụ cười, chính là sự chân thành đối với người khác. Chúng ta quan sát, đích thực là mỗi một người học xong đều rất vui vẻ. Cho nên có câu: *“Núi sách có đường, siêng năng sẽ tìm được đường, biển học vô bờ khổ luyện sẽ làm thuyền, thư sơn hữu lộ cần vi kính”*, phải nhờ vào sự phấn đấu của chúng ta thì mới có thể tìm ra con đường tốt để đi. *“Học hải vô nhai khổ tác châu”*, sau khi chúng ta đã học rồi, câu nói này có thể sửa: *“Học hải vô nhai lạc tác châu”*. Các vị bằng hữu, mấy ngày nay chúng ta học tập có khổ hay không vậy? Không khổ, tâm an lý đắc. Cầu học vẫn là niềm vui chân thật, cho nên chúng ta có thể thể hội được vì sao mà Nhan Uyên một ống cơm, một gáo nước sống trong hẻm nhỏ nhưng không thay đổi niềm vui đó. Người khác không thấy gì là vui, hầu hết thấy cuộc sống vật chất như vậy đều cảm thấy không thể nào sống nổi. Nhan Uyên đã chân thật thâm nhập vào được niềm vui của cầu học vẫn. Mỗi ngày suy nghĩ ta có thể tôn kính làm theo những giáo huấn của Khổng Lão Phu Tử, lập thân hành đạo nên đã vui. Lập thân hành đạo có thể báo ân sư, mỗi ngày đều sống qua một cách vô cùng vui sướng. Một người cầu học vẫn vì sao lại khổ? Khi một người cầu học vẫn lúc nào cũng suy nghĩ: *“Ta về sau phải thi đậu trạng nguyên, vào lúc đó danh văn lợi dưỡng đều đến, ta có thể cười ngửa mà cảm thấy oai phong”*. Nếu như họ có cái động cơ đó, họ sẽ có việc cầu không được mà cảm thấy khổ. Chúng ta cầu học vẫn chính là vì nâng cao đức hạnh cho chính mình, tiếp đến là lợi ích người khác, lợi ích cho cộng đồng, khi chúng ta ra sức làm thì chính là niềm vui. Thật sự khi chúng ta có tấm lòng muốn đi kế thừa đạo đức văn hóa truyền thống, kế thừa kỹ năng nghệ thuật, dù rèn luyện như thế nào đi nữa chúng ta cũng sẽ cam tâm chấp nhận. Cho nên, việc này phải “thận tư”.

Việc cầu học vẫn đích thực phải có thể chuyên chú, phải có thể *“nhất môn thâm nhập”*, thì mới có thể thâm nhập vào trong tinh túy của nó. Cho nên các vị bằng hữu không nên tham nhiều, không thể học tạp. Chúng ta phải ở trong rất nhiều giá trị quan mà thận trọng suy nghĩ. Đối với rất nhiều cách nghĩ, cách nhìn của thế gian, bạn không thể nào chấp nhận tất cả. Bởi vì, hiện tại trong xã hội những quan niệm tưởng đúng lại sai quá nhiều, bạn có cách nào suy nghĩ cẩn thận để phân biệt được rõ ràng đúng sai hay không? Mà lợi hại của câu nói này thì bạn có cách nào để phân biệt được rõ ràng hay không? Câu nói này không tốt bạn cũng không phân biệt được, bạn lại đem câu nói không đúng này đi nói với người khác, đem đi khuyên người ta, vậy thì bạn đã làm sai rồi. Cho nên nghe lời của người khác không thể tùy tiện nghe, rồi tùy tiện truyền bá, mà phải suy nghĩ lại câu nói này khi người khác nghe xong thì có hiểu lầm người ta hay không?

Trong đó có câu: *“Người không vì mình trời tru đất diệt”*, câu nói này đúng hay không vậy? Phải suy nghĩ cẩn thận. Câu nói này rất nhiều người dùng. Chúng tôi

thường hay nghe rất nhiều nhà doanh nghiệp đã tiếp xúc với tôi, hoặc giả một số bằng hữu nói: *“Các vị làm việc tốt thì chúng tôi cũng rất hoan hỷ, đợi khi chúng tôi nên đại sự nghiệp rồi, kiếm được nhiều tiền rồi thì chúng tôi nhất định sẽ đến giúp đỡ các vị”*. Sau khi các vị nghe xong thì cảm thấy thế nào? Rất nhiều người sẽ cảm thấy vui, xem họ cũng tán đồng. Kỳ thực, chúng tôi nghe đều cảm thấy họ vẫn chưa thật sự thể hội được tính cấp bách của việc hành thiện, tính trọng yếu của hành thiện, trách nhiệm xã hội của việc hành thiện. Khi họ thật sự thể hội được việc nên tận một phần tâm lực thì ngay lúc đó phải làm ngay, còn chờ đợi cái ngày kiếm được nhiều tiền gì nữa. Cho nên, có rất nhiều người đều bị những lời hoa ngôn xảo ngữ này đánh lừa. Người thật sự tán đồng thì ngay lúc đó: *“Học vấn tốt đến như vậy ta nhất định phải lợi ích cho công nhân viên của chúng ta”*, làm gì phải đợi đến khi kiếm được nhiều tiền. Cho nên liền hiểu được sự nhận biết của họ là *“Người khác là người khác, ta là ta, ta tốt trước cái đã rồi hãy tính”*. Kỳ thực, bản thân mình và người khác là không thể tách lìa, lợi ích người khác chính là lợi ích chính mình. Cho nên: *“Người không vì mình thì người người sẽ vì mình, ta vì mọi người thì mọi người sẽ vì ta”*. Đây mới là chân lý.

Quốc bảo của Singapore là Cư sĩ Hứa Triết, từ khi còn rất trẻ niệm niệm đều không vì mình. Bà là người Triều Sán, đã giúp đỡ rất nhiều người. Sau đó, do tuổi đã cao nên bà đi học y tá, được một trường ở Anh tiếp nhận. Cho nên, rất nhiều chướng ngại đều không phải ở bên ngoài. Khi một người có tâm chân thành khởi lên thì tất cả chướng ngại đều được hóa giải hết. Thật vậy, tôi có thể cảm nhận được một cách sâu sắc. Bởi vì khi mới bắt đầu, tôi phải đi đến Úc Châu cầu học, trên thực tế thì tôi chưa đủ tư cách để đi, vì sao vậy? Bởi vì dựa theo quy định, nhất định phải tham gia từ đầu tới cuối thì mới có thể ghi danh, nhưng tôi thì không được, bởi vì tôi cần phải dẫn dắt lớp của mình cho đến khi tốt nghiệp thì tôi mới được đi học. Vì vậy, tôi liền tự nhủ với chính mình nhất định phải dẫn dắt đến cuối cùng rồi hãy nói. Đây là trách nhiệm của tôi đối với học trò. Sau đó, tôi cũng không có cách nào để đi, chỉ có thể ở tại Học viện Tịnh Tông Học Hội dưới chân núi cầu học trước, không thể bước vào học tập khóa trình chính quy. Nhưng khi tôi chưa đi thì có một người bạn thân của tôi ở Úc Châu muốn tôi phải nhanh chóng toàn tâm toàn ý đi hoằng dương văn hóa truyền thống. Tôi vốn muốn nói sau hai năm nữa thì sẽ bắt đầu toàn tâm toàn ý. Anh nói không được, bây giờ tôi phải xin nghỉ việc, vẫn là nhờ anh thúc đẩy tôi. Kết quả may mắn đến, anh đi đến Úc Châu trước tôi, anh đến gặp Tổng cán sự và nói với họ phải phá lệ cho tôi vào học. Cho nên các vị xem, chúng tôi dùng tâm chân thành, không phải vì mục đích riêng thì đã có người giúp mở lối. Kết quả kỳ học đó chỉ có hai người được phá lệ. Một trong số đó là chú Lưu. Tôi liền xin họ, vì có một vị thầy văn hóa truyền thống rất hay, lại xin cho một trường giả có thể chỉ dẫn cho tôi từng ly từng tý trong cuộc sống, nếu không thì chúng tôi cũng không có cách nào bắt đầu. Kết quả, sau khi xin thì tất cả đều được mãn nguyện. Các vị bằng hữu, chúng ta làm việc chướng ngại không nằm ở bên ngoài, chướng ngại bởi tâm của chúng ta không đủ thành tâm. *“Chỉ thành như thân”*. Giáo huấn ở trong “Trung Dung”, “thần” là gì vậy? Bên phải chữ “thần” là chữ “thân”, có nghĩa là thông. Tâm chân thành hiện tiền, rất nhiều chướng ngại sẽ tự nhiên thông suốt, *“Chỉ thành có thể cảm thông”*.

Cư sĩ Hứa Triết bởi vì có tâm chân thành cho nên người ta đã phá lệ. Bà lớn tuổi như vậy mà người ta vẫn cho bà đến học. Sau khi học xong bà đến Paraguay ở châu Mỹ. Cuộc sống bên đó rất tẻ, bà ở nơi đó mấy mươi năm giúp người chăm dạy trẻ, giúp chăm sóc những người bệnh đau. Khi bà thật sự làm như vậy thì xin hỏi thái độ người dân ở khu vực đó đối với bà sẽ như thế nào? Là cảm tạ, bội phục bà từ tận đáy lòng. Cho nên bạn chỉ cần đi đến nơi đó, chỉ cần nêu tên của bà Hứa Triết bằng tiếng Anh thì không ai không biết, không ai không rõ. Xin hỏi bà có dùng tiền để làm hay không, có dùng quyền hay không, có dùng vũ lực hay không? Hoàn toàn không có, đều là dùng tâm chân thành. *“Ta vì mọi người, mọi người vì ta”*. Cho nên Cư sĩ Hứa Triết trở về Singapore nói, trước giờ bà chưa từng mua thức ăn, vì sao vậy? Bởi vì người người vì bà. Cuộc đời của bà Hứa Triết đã ấn chứng chân tướng của Kinh điển: **“Thiên đạo vô thân, thường giữ thiện nhân”**. *“Yêu thương người thường được người yêu lại, kính trọng người thường được người kính lại”*. Cho nên, chúng ta đối diện với rất nhiều những lý luận dường như là đúng nhưng mà lại sai của thế gian, bạn không thể nào để nó dấn làm đường lạc lối, bạn vẫn là phải tuân thủ giáo huấn của Thánh Hiền.

Khi chúng ta không có cách nào để phân biệt thị phi thiện ác, bạn không cần phải nóng vội, bởi vì chúng ta có Kinh điển của lão tổ tông để lại. Ý chiếu Kinh điển thì sẽ không sai. Bởi vậy, chúng ta hiện tại phải “thận tư” như thế nào, phải phân biệt như thế nào? Nhất định phải tùy thuận theo giáo huấn của Thánh Hiền nhân thì bạn sẽ hiểu được suy nghĩ cẩn thận, phân biệt rõ ràng. Tứ Khố Toàn Thư cần một xe tải chở, bạn mà đem đọc từ đầu đến cuối thì phải đọc tới bao giờ? Bạn xem cả đời cũng chưa chắc đã xem xong. Cho nên cần phải nắm được cương lĩnh. Cương lĩnh gì vậy? “Đệ Tử Quy” chính là cương lĩnh, khiến cho bạn luôn luôn hiểu được suy nghĩ cẩn thận, phân biệt rõ ràng.

Hiện tại, người thế gian trong đầu khó buông bỏ nhất chính là họ cảm thấy *“nhất định phải tổn người thì mới lợi mình, lợi người thì hình như là mình sẽ thiệt thòi”*. Người hiện nay rất sợ bị thiệt thòi. Không bị thiệt thòi thì chính là thiệt thòi cả đời, bị thiệt thòi thì hạnh phúc cuối đời mới nhiều được. Chúng ta thường nói: *“Người khác nợ bạn thì trời sẽ trả cho bạn”*. Chữ “trời trả cho bạn” ở đây không phải là từ trên trời rơi xuống vàng bạc tiền tài cho bạn, ở đây là thiên lý, là thiên đạo, phước phần của bạn nhất định sẽ từ từ hiện tiền.

Bà Hứa Triết một lần được phỏng vấn đã trả lời một câu chúng tôi rất cảm động. Phóng viên hỏi: *“Bà không chăm lo cho bản thân vậy thì ai chăm lo cho bà?”*. Bà Hứa Triết không cần phải suy nghĩ gì liền trả lời: *“Tôi không cần chăm sóc cho bản thân tôi, ông trời sẽ chăm sóc cho tôi”*. Chúng tôi nghe xong cảm động rất sâu sắc. Cho nên, khi chúng tôi mở xem đĩa VCD về bà Hứa Triết, một số thầy cô giáo đã khóc nước mắt ròng ròng. Kỳ thực, đó đều là những giọt nước mắt cảm động. Tôi cũng thể hội được trong giọt nước mắt, nội tâm của họ cảm thán: *“Làm người phải nên như vậy thì mới có ý vị, mới thật sự là niềm vui của việc làm người”*. Có một số người nghe xong thì cười ha ha..., cảm thấy giá trị quan, nhân sinh quan của bà Hứa Triết thật sự vô cùng đáng để cho chúng ta học tập noi theo. Bà Hứa Triết đã

nói: “*Các vị ăn một bữa mà nấu nướng mấy tiếng đồng hồ thật là phiền phức, tôi thì trực tiếp ăn luôn những thức ăn này, có thể trung sơ nước sôi là được rồi. Các vị thì phải nấu mấy tiếng đồng hồ, sau khi ăn xong còn phải rửa nữa, còn phải lau chùi một đồng đồ dùng. Sau khi ăn xong thì đầu óc lại căng thẳng, lại nằm lãn ra ngủ cả buổi, vì vậy thật là quá lãng phí thời gian. Tôi thì không lãng phí thời gian, ăn uống đơn giản, tinh thần sáng khoái*”. Chúng ta nấu nướng càng phức tạp thì các yếu tố dinh dưỡng đều biến mất hết. Cho nên các vị bằng hữu, khi các vị dùng nhiệt độ cao để xào rau, vừa đổ vào xèo một cái thì Vitamin B, vitamin C sẽ bay lên và nói với bạn: “*Tạm biệt nha, tôi đi đây!*”. Các vị có nhìn thấy điều đó hay không vậy? Cho nên, phương pháp càng phức tạp chưa chắc bạn có thể thật sự hấp thu được dinh dưỡng.

Người hiện tại quá thông minh, mà thông minh quá thì bị thông minh hại. Hiện tại người có sức khỏe không tốt ngày một tăng, cho nên phải suy nghĩ cẩn thận cái gì mới là lý lẽ chính xác. Người không học thì không biết, nhất định phải học hành tốt mới được. Từ những Thánh Hiền nhân này, từ những người có đức hạnh này chúng ta có thể hiểu được: “*Lợi người thì tuyệt đối cũng lợi mình*”, cho nên họ cái gì cũng không bị thiệt thòi. Bà Hứa Triết không thiếu gì, 106 tuổi mà sức khỏe lại không thể khỏe hơn được nữa. Bà cũng đã ấn chứng việc Thánh nhân đã nói: “*Bồ thí vô úy thì được khỏe mạnh sống lâu*”. Bồ thí vô úy chính là lúc nào cũng suy nghĩ thay cho người khác, khiến họ không sợ hãi khủng hoảng. Đây gọi là bồ thí vô úy. Không chỉ đối với người không để người ta sợ hãi khủng hoảng, mà đối với vạn vật cũng đều có một tấm lòng yêu thương, không tàn hại chúng. Các vị bằng hữu, chúng ta bồ thí vô úy với người khác thì bắt đầu từ đâu vậy? Từ mỗi lời nói hành động, nhất cử nhất động đều không để ai phải đau khổ, để cho người ta sanh hoan hỷ, đó là bạn đã bồ thí vô úy rồi. Cho nên từ ngôn ngữ của chúng ta không nên nói lời cay độc, mà phải nói lời thơm ngát như hoa sen, lúc nào cũng khiến cho người ta cảm thấy thơm mát, khiến người cảm thấy hoan hỷ. Đó là bạn đang ngày ngày làm bồ thí vô úy, bạn sẽ khỏe mạnh sống lâu.

Bà Hứa Triết khi còn trong thai đã ăn chay rồi. Mẹ của bà hề ăn thịt cá thì sẽ nôn ra hết, ăn chay lúc mang thai. Cho nên bà từ trong thai đã ăn chay mãi đến bây giờ. Bà không kết cái duyên không tốt với chúng sanh, bởi vì chúng ta ăn thì người ta lại tiếp tục giết mổ. Có một câu cửa miệng của những người đồ tể trước khi họ giết heo thì nói thế này: “*Heo à, heo à, mày đừng trách tao, mày là món ăn của thế gian, người ta không ăn thì ta không giết. Mày có đòi nợ thì hãy đi tìm họ đi*”. Nếu chúng ta không ăn thì dần dần sẽ giảm thiểu số lượng mạng những sinh linh bị giết mổ. Cho nên, đây cũng là bồ thí vô úy. Bà lúc nào cũng khiến người khác hoan hỷ, không đau khổ, vì vậy mà thọ mạng của bà vô cùng thọ, hiện tại đã 106 tuổi rồi.

Chúng ta hãy suy nghĩ, trong lịch sử, những vị trưởng giả, những vị viên ngoại có thể thường xuyên làm việc lạc thiện hảo thí: xây cầu đắp đường, thậm chí mua vật phóng sanh thì thọ mạng của họ rất dài và chết yên bình tại nhà, đều chết nhẹ nhàng không đau bệnh, không đau ốm.

Các vị bằng hữu, xung quanh các vị trong mấy tháng gần đây có nghe được người nào không bệnh mà chết hay không? Dường như không nghe nói. Vì sao vậy? Không nghe được có ai đó chết nhẹ nhàng không đau bệnh chỉ là kết quả, rốt cuộc người hiện tại đã trồng cái nhân gì mà ngay cả cơ hội được chết không bệnh tật cũng đều không có. Người xưa nói “ngũ phúc”, con người có năm cái phúc. Phúc lớn nhất chính là được chết tốt lành, gọi là thiện chung.

Tôi còn nhớ khi tôi còn nhỏ vẫn thỉnh thoảng nghe được một vị trưởng giả nào đó đang ngủ thì lia trần, rất an tường. Đến sau khi tôi học cấp hai dường như không còn nghe ai nói nữa. Bởi vì chúng ta thường hay chế giễu người, thường hay tổn người để lợi mình, cho nên tâm tư của chúng ta hết thấy đều dùng vào việc hại người khác. Tâm niệm này vừa khởi thì ai là người tiếp nhận tâm niệm này đầu tiên? Là chính mình, cho nên đầu óc thường hay hỗn loạn. Khi sắp chết đầu óc hỗn loạn còn thân thể yếu ớt thì tâm trí có thể thanh tịnh được không? Thanh tịnh không được, cho nên rất khó có được thiện chung.

Tiết học sau chúng ta sẽ xem tiếp: “*Việc lợi người thì mới lợi mình, tổn người thì tuyệt đối cũng sẽ tổn mình*”. Xin cảm ơn mọi người!

A Di Đà Phật!

Làm Thế Nào Để Trở Thành Một Người Tốt Chân Thật Đúng Như Pháp (tập 25)

Giảng ngày 20 tháng 11 năm 2004 tại Thành phố Hải Khẩu, Trung tâm Võ Lòng Quốc Học Hiếu Liêm

Người giảng: Thầy giáo Thái Lễ Húc

Cẩn dịch: Vọng Tây Cư sĩ, Viên Đạt Cư sĩ, Mộ Tịnh Cư sĩ, Phước Tịnh Cư sĩ